

KOC (31) *sb m*

koc (29), **kocz** (1) [w znac. 2.], *koc a. kocz* (1) [w znac. 1.]; *kocz Diar.*

o jasne.

sg *N koc* (13). ◇ *G kocu* (2) [w znac. 2.] *ComCrac, SarnStat*, *koca* (1) [w znac. 1.] *Calep*. ◇ [D *koczowi.*] ◇ *A koc* (7). ◇ *I koc(e)m* (1). ◇ *pl G koców* (3); -ów (1), -(o)w (2). ◇ *A koce* (2). ◇ *L kocach* (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. Gruba tkanina sukienka służąca jako przykrycie, czasem też pospolite okrycie wierzchnie z tej tkaniny; *gausape Mącz, Calep, Cn; cento Mącz, Cn; amphimallum Calep, Cn; (in)stragulum Mącz; amphitapa, cilicium, gaunacum, maius sagum, segestre, stragulum (crassum) villosum, toral villosum, vestimentum e villis contextum Cn* (9) : Cento. genus vestimenti rustici, Płtra gunia/ albo tayłzka ruska/ też *Koc. Mącz* 47b; *Gausape, et Gausapa Koc* to yeft sukno które ná obie łtronie kołmate yeft. *Mącz* 142d, 414d; *BudBib Iudic* 4/18; *PudlFr* 78; ná ziemi ná kocách odpoczywáká. *SkarŻyw* 140; *Calep* 63b, 448a.

Szereg: »koc a kołdra« (1): pościeli z łobą žadney [Turcy] nie nołzák/ okrom kocow á kołder. *BielSpr* 53.

2. *praw. Kara składana sędziemu za niesłuszne, nie potwierdzone w sądzie wyższym zaskarżenie jego wyroku, niekiedy też kaucja składana przed rozpoczęciem sporu sądowego o naganę wyroku, opłata sądowa (pierwotnie w postaci błamów futrzanych, później pieniężna); inaczej wadium; multa iudiciaria, multaticia pecunia, quaestus iudiciarius, sacramentum, sportula Cn* (22) : A kiedysie łprawa sták Appelláciák abo odezvem, zawięłłi ná Siem tedy tez łtrona ktora łie odezvie poloziwłłfy *kocz* w łkrzyncze v Xiák wieczowych ná Seymie nie będzie *kocz* v klaszcz vinna alie po rozprawie sprawy przy tey łtronie ktora zyłk otrzyma *kocz* zołtanie. (*marg*) *Kocz poena appellantis.* (–) *ComCrac* 17; A gdzieby się nalazło, że dobrze apelował, winę mu wrocić. A gdzieby sentecyje ich nie podpierało prawo pospolite pisane [...], tedy *kocz* po staremu *Diar* 93; Bá mozełz ty ápellowák/ Ale *Koc* kák nágotowák *RejZwierc* 235v; Tákze Woiewództwo Ráwłkié po powiátách łądzoné byđz ma *cum adiudicatione poenarum* *Koc* z áppelláciiey podług práwá Koronnégo. *SarnStat* 738; Niechcemy áby Sędzia *Koc* więcý miał brák/ ieno ieden od iednéy kauzy *SarnStat* 813; Sędzia łtronie *Koc* wráca *fuffufus rubore.* *SarnStat* 814, 813 [3 r.], 859, 860, 1298, 1299, 1309.

W charakterystycznych połączeniach: *koc brać (odbierać)* (3), *kłásć (połóżyć)* (2), *nágotowák, wracák, wyciákák; kocow nie dawák.*

Wyrażenie: »wina *koc*« (2): połtánawiamy/ áby ná takim kákđym winák *Koc* [...] byłá łkazána/ y łtronie oddána zá molełtie/ które od litigántá ciérpi. *SarnStat* 738, 1156.

Szeregi: »pamiętnie ni *koc*« (1): Iużci ich tám nie ładzák/ ták profto zdawákák/ Pamiętnego ni *kocow*/ iuż im niedawákák. *RejWiz* 162.

»peresud i *koc*« (2): A iż ná ten czák nád prawo ich Peresud y Koce Trybunał ná nich z wielkim wciákżeniem ich wyciákák *SarnStat* 860, 860.

3. [Prawdopodobnie danina w postaci skórek owczych: Każda wieś [na Spiszu, a więc utrzymująca się z hodowli owiec] dawa po jednemu *koczowi* *LustrKraK* I 186.]

Synonimy: 1. deka, gunia, kołdra, nakrycie, przykrycie, przykrywadło.

ZCh